

Min barndom på Måløvhøj i 1940'erne

Af: JAN GREVE OLSEN

Jeg bor på Måløvhøj, hvor jeg også er født i 1935.

Måløvhøj var et arbejdsløshedsprojekt fra 1930'erne, hvor nogle arbejdsløse fra København skulle bygge 50 ens små huse på jord fra den store Måløvgård. Selv om »Selskabet til Bekæmpelse af Arbejdsløsheden i Danmark« gik neden om og hjem, blev husene færdige til indflytning i 1934. Måløvhøj lå ca. 2 km fra Måløv, ud ad Kratvejen mod Jonstrup, som den eneste samlede bebyggelse i området. Udenom var der marker, krat, moser og skoven, som lå tæt på, så det var et rigtigt godt område for børnene. Der var mange muligheder for leg m.m.

Min mor og far købte vores hus i 1934 for 5000 kr. med 500 kr. i udbetaling. De byggede ikke selv huset, men min far var med til at færdiggøre det blandt andet med udvendig pudsning.

Min far var kasserer i grundejerforeningen, hvilket betød, at jeg som dreng hurtigt blev interesseret i Måløvhøj. Blandt andet blev det mig, der skulle passe foreningens telefonboks. Der var jo kun ganske få, der havde telefon derhjemme. Jeg skulle holde den ren og tømme telefonen for tårer. Når der blev klaget, måtte jeg skynde mig. Så kunne den være overfyldt, eller også sad der noget, så tårerne ikke kunne komme ned. Når jeg kom hjem med tårerne, blev de talt op og kom i poser fra Landmandsbanken, hvor min far fik vekslet dem.

Der blev krævet op hver den første, og det var lidt spændende at være til stede, når opkræveren kom med penge til min far. Her kunne man jo høre, om der var medlemmer, der havde svært ved at betale m.m. Jeg kom på den måde hurtigt til at kende alle Måløvhøjs beboere.

For enden af Mellemvej lå en ret stor mose, som blev brugt meget både vinter og sommer. Om vinteren løb vi på skøjter og lavede glidebaner. Der var ikke så mange, der havde skøjter, der var fastgjort på støvlerne, så de skulle spændes fast på de fine skistøvler, men de måtte ikke ødelægge støvlerne.

Om sommeren var det nærmest en hel badeanstalt, hvor vi næsten alle lærte at svømme og springe i vandet fra en badebro, vi selv havde bygget. Jeg fik engang min mor med ned til mosen, og hun kom i vandet, men svømmede inde langs kanten og sagde, at det ikke var nødvendigt at svømme ud på midten af den dybe mose, som vi gjorde, når vi havde lært at svømme. På et tidspunkt blev marken og mosen, som var ejet af Fredegården, der lå i Måløv, udstykket, så vi ikke mere kunne bruge mosen. Det var vi selvfølgelig kedede af.

Grundejerforeningen har et privat **vandværk**, som dengang blev passet af en ældre flink smed, der hed H.P. Han boede på Nørrevej. Grunden, der hørte til vandværket, var ret stor og bakket. Om vinteren var det alle tiders kælkebakke. Det var dengang, der var sne om vinteren. Her mødtes mange Måløvhøjebørn med deres kælke. Havde man en god kælk, kunne man starte ved Mellemvej, kælke ned ad bakken og nå helt frem til Nørrevej. Min far havde lavet en kælk til mig, som jeg blev drillet lidt med, men den kunne komme længst. På et tidspunkt syntes grundejerforeningen, at den også ville udstykke denne dejlige grund, så der kunne bygges tre nye huse. Jeg ved ikke, hvor mange penge grundejerforeningen tjente på dette, men vi børn syntes selvfølgelig, at det var kedeligt.

På et tidspunkt åbnede der et bageriudsalg på Nørrevej 1 med wienerbrød og Coca is. Det var ingen sag at spise en halv wienerstang på vej hjem fra skole. I denne forretning blev der snakket meget af en del damer. Der kom også senere en købmandsforretning på Nørrevej 3.

Når vi havde spist aftensmad, mødtes vi et eller andet sted, blandt andet på Nørrevej ved rundkørslen. Det var før, der blev lavet vej til Jonstrupvejen. Her kunne vi stå og snakke og

hygge os med de nye piger, der var kommet, efterhånden som der blev bygget sommerhuse på de udstykkede grunde i vores område.

En gang imellem fik vi nogle gode historier af en sømand, der boede på Nørrevej 9. Jeg tror, han havde været kaptajn eller styrmand. Han havde en kæmpe tatovering på brystet af et stort skib, som han viste os samtidig med, at han kunne fortælle historier fra de store have, så vi stod med åben mund og lyttede.

Om sommeren kom der et lille, omrejsende tivoli med luftgynger på marken ved Jonstrupvejen. Blev man gode venner med luftgyngemanden, kunne man redde sig nogle gratis ture. Det var dengang Raquel Rastenni sang »Hele ugen alene«.

Min tilknytning til Måløv startede, da jeg som dreng i 1948–49 ville gå med aviser og ugeblade her på Måløvhøj og i Jonstrup samt på Kratvejen. Aviserne og ugebladene hentede jeg hos »Skafferen« Johan Nielsen, der havde »Måløv Kiosk«, en avis- og bladforretning på Frederikssundsvej i Måløv, cirka overfor bager Sørensen (hvor der nu er bygget et nyt rødt træhus).

»Skafferen« solgte selv aviser på Måløv Station ved togafgangene. Når han var på stationen, satte han et skilt i vinduet, hvorpå der stod: »Kommer straks«. Han var temmelig streng, når der skulle afregnes. Øgenavnet »Skafferen« havde han, fordi han kunne skaffe alt, sagde han.

I starten uddelte jeg tirsdagsugebladene, som jeg fik med hjem sammen med søndagsaviserne Politiken, Berlingske Tidende og National Tidende fra »Skafferen, men på et tidspunkt blev der klaget til Johan Nielsen over, at der var passagerer, der mandag morgen i toget mod København læste ugeblade (Hjemmet, Familie Journalen, m.fl.), der først af andre kunne købes om tirsdagen. Jeg måtte derfor ud på ruten igen mandag aften med ugeblade.

Som de to første fra Måløvhøj begyndte jeg sammen med en ven at spille fodbold i Måløv Boldklub. Det har også været i 1947–49. Børnene fra Måløvhøj gik i skole på Jonstrup Seminarium sammen med børn fra Jonstrup og Kirke Værløse, og jeg fik en del af mine skolekammerater med, så der kunne oprettes et juniorhold, der senere blev til et ret godt ynglingehold. Vores træner var på et tidspunkt Preben Johansson.

Det var brandmand Hans Nielsen, der var formand for Måløv Boldklub, og frisørmester Anton Tomczyk var kasserer.

I forbindelse med Måløv Boldklub, som jeg var medlem af indtil 1958, er der selvfølgelig mange gode minder med fodboldkammeraterne samt tilskuerne på den lille bane. Ja, det var en lidt speciel fodboldbane, der lå på et meget bakket og kuperet terræn. Den var ligesom gravet ind i en skrænt og var lidt for lille. Det var meget svært at skyde hjørnespark, fordi sidelinjen var helt ude ved skrænten i den ene side og ved det høje hegn i den anden side. Tilskuerne stod fint placeret oppe på den høje skrænt. Jeg mener, der skulle dispensation til fra SBU, da klubbens førstehold kom fra B-rækken og op i A-rækken, som det hed den gang. Efter A-rækken kom Mellemrækken og derefter Sjællandsserien.

Grundejerforeningen Måløvhøj benyttede sidst i 1930'erne og først i 1940'erne Måløv Kro til karnevaller for voksne og til den store årlige juletræsfeest for foreningens mange børn og også til grundejerforeningens generalforsamlinger, der kunne være ret livlige. Senere kom vi som unge til bal m.m. på kroen om lørdagen. De store baller var Måløv Boldklubs nytårsbal og Måløv Selskabelige Forenings pinsebal. Når pinseballet var slut, gik de friske ad Kratvejen gennem skoven i Jonstrup til Skovlyst og så pinsesolen danse og drak morgenkaffe.

I 1948–49 var jeg bydreng hos købmand Jørgen Andersen. Jeg kan huske, at lærlingene boede og spiste hos JA. Kommiserne og lærlingene ekspederede kunderne bag disken. Der var slet ikke tale om selvbetjening. Bag den store skrivepult stod disponent Kaj Andersen sammen med købmand Stig Andersen.

Det var lidt af det, der foregik på Måløvhøj, 3 km fra Ballerup og 2 km fra Måløv.